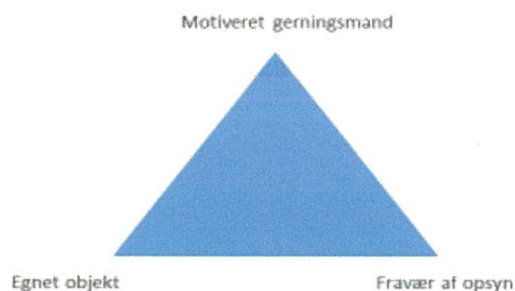

Situationel forebyggelse af kriminalitet og utryghed.

TryggeByer arbejder ud fra en såkaldt situationel tilgang til kriminalitet og utryghed. Den situationelle tilgang er en måde at forstå og forebygge kriminalitet og utryghed på, hvor der fokuseres på kriminalitetens/utryghedens kontekst dvs. de situationer, hvor forskellige former for kriminalitet og utryghed opstår.

Den situationelle forebyggelsestilgang adskiller sig markant fra den individorienterede (sociale) forebyggelsestilgang, som alene fokuserer på årsager til, at nogle personer er mere disponeret til at begå kriminalitet end andre. Den situationelle tilgang afviser ikke, at nogle er mere disponerede til kriminalitet end andre, men tager udgangspunkt i, at kriminalitet ikke alene kan forklares ud fra gerningspersonens kriminelle dispositioner. Det afgørende er nemlig dén motivation for at begå kriminalitet, der opstår i en konkret situation – en motivation der altid opstår i interaktion med situationsbestemte faktorer, som på forskellig måde fremmer eller hæmmer muligheden for at begå kriminalitet. Ifølge denne tilgang forudsætter enhver kriminel handling altid en samtidig tilstedeværelse af tre grundelementer:

Kriminalitetens 3
hovedforudsætninger (Cohen og
Felson):

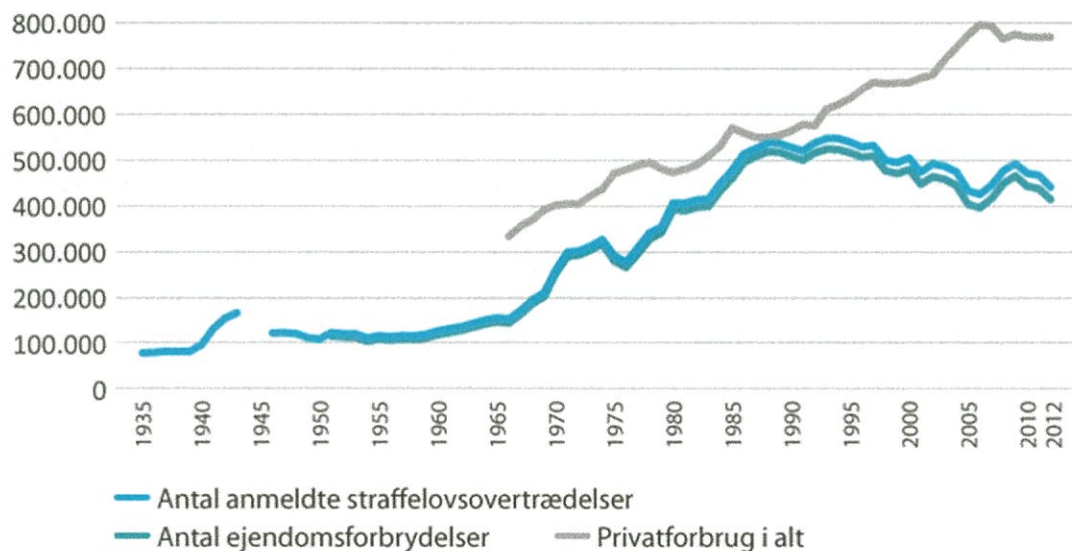

Et egnet objekt/offer kan være en materiel værdi eller en persons liv og legeme. Generelt har især to forhold betydning for, om et objekt vurderes egnet af en potentiel gerningsperson hhv. tilgængelighed og attraktivitet.

Fravær af (kompetent) opsyn skal forstås som fravær – eller muligt fravær - af mennesker eller elektroniske hjælpemidler, som kan se og bemærke situationen og dermed hindre kriminaliteten i at opstå. Dette grundelement kaldes derfor ofte for "beskyttende øjne".

En lovovertrædelse finder kun sted, hvis en person vurderer, at der i en konkret situation findes et egnet mål og intet kompetent opsyn. Det er således muligheden for at kunne begå kriminalitet i den konkrete situation, som er bestemmende for, om gerningspersonen bliver motiveret eller ej.

Forskning viser, at hovedforklaringen på den nedenfor viste udvikling i kriminalitetsomfanget er ændringer i muligheder for at kunne begå kriminalitet med gevinst – mere end det skyldes større disposition for kriminalitet i befolkningen. Nedgangen siden 1995 skyldes primært bedre beskyttelse mod kriminalitet. Fx gennem bedre indbrudssikring, startspærre i biler, bedre cykellåse, opmærksomhed i byplanlægningen, mv.

Menneskelig tilstedeværelse anses for at være den mest kriminalpræventive og tryghedsskabende faktor i byområder.

”Det første man må forstå er, at offentlig ro og orden – på fortove og i gaderne i byerne – ikke primært opretholdes af politiet, hvor nødvendigt politiet end er. Den opretholdes først og fremmest af et kompliceret, til dels ubevidst, netværk af kontrol og normer mellem borgerne selv, og skabt af borgerne selv”. Jane Jacobs (1961).

Overordnede principper for fysisk tryghedsskabende og kriminalpræventiv indretning og forvaltning af by- og boligområder. (Har fx i Holland kunnet nedbringe indbrud med 90 % i nybyggeri og 60 % i eksisterende byggeri - samt øge trygheden (der på mange måder er et fænomen, som ikke har forbindelse med den faktiske kriminalitet og derfor delvist kræver særskilte forebyggelsesmetoder))

- Tilstedeværelse af beskyttende øjne (naturlig overvågning)
- Klar anvendelse af offentlige arealer
- Klare ejer- og ansvarsforhold
- Sammenhæng med omgivelser (også uden for den egentlige bebyggelse)
- Blandede funktioner
- Gode oversigtsforhold (særligt langs færdselslinier)
- Gradede offentlighedszoner (overgange mellem privat, halvprivat, halvoftentligt og off. område)
- Fællesskaber på tværs (i boligområder og bymidter)
- Opholdsmuligheder for alle (især i boligområder)
- Sikker transport og bevægelse
- Tryghedsskabende belysning
- Fjerne tegn på kriminalitet, forfald og dårlig renholdelse (Broken Window-teori)
- Fornuftig brug af sikkerhedsudstyr som videoovervågning, adgangskontrol, perimetersikring og skalsikring (bør ikke i sig selv skabe utryghed)